

Proslov pro zakládací schůzi PDK

(přepis rukopisu V. S.)

Myšlenka založení Pražského dech. kvinteta vznikla již před několika léty. Zabýval jsem se jí již před prázdninami a pak hlavně po prázdninách 1925. To jsem byl právě delší dobu v Chocni na návštěvě u Kredbů a právě v klavírním virtuosovi Oldřichu Kredbovi jsem našel velikého příznivce a zastánce této myšlenky. Mnoho chvil jsme věnovali přímému rozboru významu této věci. Uvážili jsme zatlačení dechových nástrojů oproti smyčcovým i klávesovým. Přiznali jsme, že dechový nástroj nemá tak velikou pružnost modulační a technickou, jako nástroj strunný, ale to jest nedosta-
tečný důvod k tomu, aby jeho existence byla utiskována. Což pak hráč dechového nástroje, který je opravdu umělcem, může méně studovati, nebo méně se zabývati vlastními uměleckými ideami. Nestuduje-li, pak si sám zaviňuje svůj neúspěch. Jistě každý z Vás nejlépe ví, jak úžasně vzroste vaše nuanční schopnost dynamická i ryt-
mická, když se řádně svému nástroji věnujete. A jistě by se nikdo neodvážil tvrdit, že ku příkladu dechový kvintet by postrádal tonové barvitosti. Kolik různých nástrojů, tolik různých barev. A jakých nuancí tonových je zase schopen každý z těchto pěti nástrojů. Celek potom naprosto ukázněný jest souhrnem hudebního krásna, které jest v tomto směru tak málo prozkoumáno. A co máme vlastně na mysli. Chceme po-
ložit základ sdružení pěti hráčů, virtuosů, mladých, nadšených lidí, kteří jsou ochot-
ni pro umění obětovat veškeré své schopnosti. Vždyť tento nový kvintet se nemá státi pouze reprodukčním aparátem pro dechové skladby ensemblové, nýbrž má poskytnouti každému z nás, aby uplatnil svoje schopnosti jako solista, virtuos, mistr svého nástroje. Tu máme býti všichni samostatnými umělci, sdružení v celek pouze pro usnadnění koncertních formalit. Těžko by jistě každý z nás prorážel, kdyby se měl vrhnouti do koncertního života osamocen, nepodporován. A právě my se budeme podporovat vzájemně, nezávistně, jeden každý bude druhému úspěch přátí a bude mu vděčen, že dělá slávu nejen sobě, nýbrž i jménu našeho sdružení. Jest vám jistě známo málo jmen v dechovém oboru, které by representovalo solisticky individualitu světového zvuku. Málo který dechař prorazil sám, obyčejně to bylo jen v orchestru, neb v dechovém ensemblu. Záleží tedy na nás samých, abychom svou uměleckou poctivostí založili zvučné jméno sobě i svému národu. My musíme svými výkony státi nad konkurencí. Nás nesmí ani v solovém výkonu nikdo přetrumfovat. A věřte mi, že docílíme úspěchů, když si uvědomíme svoji sílu a svoje poslání. Nikdo z nás nesmí pochybovat, každý musí míti umělecké sebevědomí. To neznamená, že snad může jiného pomlouvati, nebo se mu snad smáti. Musí však věděti, co umí sám a uměti

svůj um také uplatnit. Nelekejme se také neúspěchu. Žádný začátek nikdy nebyl bez překážek. I nám se nebude hned od počátku vše dařit. Bude se o nás pochybovat, budou nás zrazovat, budou škodolibí, budou závidět, budou se posmívat, ale my zůstaneme stejní a půjdeme přes překážky k cíli. Náš cíl je daleký, ale jest tím zajímavější jej dosáhnouti. Vždyť tím bychom si vydobyli přední místo v dějinách hudby a mohu vás ubezpečiti, že by se pak o nás mluvilo nejen u nás, nýbrž i v cizině. A když konečně shrnu vrcholné body plodnosti našeho počínání, mohu vypočítati, jaký účel bude míti založení kvintetu:

1) Pěstování komorní hry dechových nástrojů v ensemblu (t.j. tria, kvarteta, kvinteta i vícečlenné ensembly), 2) pěstování komorní hry dechových nástrojů solových (t.j. flétny, hoboje, klarinetu, fagotu a lesního rohu).

Z těchto praktických účelů pak vyplývá: 1) podporování hudebního umění dechových nástrojů dřevěných v ensemblu i solových, 2) podporování komposice pro dechové nástroje solové i v ensemblu, a konečně podporování a zakládání národní umělecké tradice.

Proto vás prosím, abyste se všichni chopili práce s porozuměním a abyste tak činili rádi. Přetřetí nebudeme, naopak, vynasnažíme se, aby tato činnost se nestřetla s naší druhou prací, s naším zaměstnáním, aby se navzájem výborně snesly. Zkoušky budeme míti jednou nebo dvakrát týdně dle umluvení. Zvu vás proto ke spolupráci a doufám, že se všichni shledáme s dobrými výsledky svých snah.

Václav Smetáček